

เติบโตความรู้

ณัฐพล ชวลิตชีวิน

ปัจจุบันประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยด้วยต้องเผชิญกับวิกฤติทางการเงินครั้งใหญ่ ทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ชะลอตัวลง มาตรการที่รัฐบาลประเทศต่างๆ นำมาใช้เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างหนึ่งคือการลดอัตราดอกเบี้ยลงทั้งนี้เพื่อจูงใจให้มีการลงทุนและจับจ่ายใช้สอยมากขึ้นนั่นเอง แต่ผลที่ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็คือ ผู้ออมทั้งหลายต่างมีรายได้จากดอกเบี้ยลดลงไป สหกรณ์ที่มีเงินเหลือและนำไปฝากกับธนาคารหรือลงทุนในพันธบัตรก็ประสบปัญหานี้เช่นเดียวกัน หลายสหกรณ์จึงเริ่มมองหาทางเลือกในการบริหารเงินใหม่ที่จะได้ผลตอบแทนมากขึ้น การลงทุนในกองทุนรวมเป็นทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจ เพื่อให้สหกรณ์ได้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับผลตอบแทนและความเสี่ยงของการลงทุนในกองทุนรวมมากขึ้นบทความนี้จะเน้นที่จะกล่าวถึงในเรื่องเหล่านี้เป็นพิเศษ

ก่อนอื่นเรามาทำความเข้าใจกันสักหน่อยว่ากองทุนรวมนั้นคืออะไร กองทุนรวมนั้นความจริงก็คือการรวบรวมเงินจากนักลงทุนทั่วไปเพื่อรวมเป็นเงินก้อนขนาดใหญ่ แล้วจึงนำเงินที่รวบรวมได้นั้นไปลงทุนตามที่ได้ตกลงไว้กับนักลงทุน โดยกองทุนนี้จะบริหารโดยบริษัทจัดการกองทุนซึ่งจะทำหน้าที่ลงทุนแทนนักลงทุนหรือผู้ถือหน่วยลงทุน กองทุนรวมต้องมีจุดจดทะเบียนกับกสท. และจัดตั้งผู้ดูแลผลประโยชน์ของผู้ถือหน่วยลงทุนขึ้นตามกฎหมาย ในกรณีที่บริษัทจัดการกองทุนล้มละลายผู้ดูแลผลประโยชน์ ก็จะเข้ามาช่วยเพื่อนำเงินมาคืนให้แก่นักลงทุน นอกจากนั้นถ้าบริษัทจัดการกองทุนไม่ได้ทำตามหนังสือชี้ชวนที่แจกให้แก่นักลงทุน ผู้ดูแลผลประโยชน์ก็สามารถเอาผิดกับบริษัทจัดการกองทุนแทน

กองทุนรวม : โอกาสและความเสี่ยงที่มีต่อสหกรณ์

ผู้ถือหน่วยลงทุนได้เช่นกัน กองทุนรวมนั้นมีสถานะเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากบริษัทจัดการกองทุน ดังนั้นหากบริษัทจัดการกองทุนมีปัญหาทางการเงินจึงไม่กระทบต่อผลตอบแทนที่นักลงทุนจะได้รับแต่อย่างใด ถึงตอนนี้หวังว่าทุกท่านคงเข้าใจกันแล้วนะครับว่ากองทุนรวมคืออะไร โดยเฉพาะประเด็นการแยกระหว่างกองทุนกับผู้จัดการกองทุน

ต่อไปเราจะมาดูกันว่ากองทุนรวมนั้นมีด้วยกันประเภท ความจริงมีวิธีการแบ่งได้หลายแบบเช่น แบ่งตามการรับซื้อ หรือจะแบ่งตามนโยบายการลงทุนก็ได้ การแบ่งแบบแรกนั้นสามารถแบ่งได้เป็น 2 แบบ ๗ แรกเป็นกองทุนแบบเปิด ซึ่งจะเปิดโอกาสให้นักลงทุนสามารถซื้อและขายได้เรื่อยๆ ส่วนแบบที่สองเรียกว่ากองทุนแบบปิด นักลงทุนสามารถซื้อในตอนเริ่มตั้งกองทุนและไม่สามารถจะขายได้ก่อนครบกำหนดที่ระบุไว้เช่น 3 ปี 5 ปี เป็นต้น แต่เพื่อช่วยนักลงทุนที่ต้องการเงินก่อนครบกำหนด ผู้จัดการกองทุนสามารถที่จะนำไปจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ได้ แต่ในทางปฏิบัติแล้วไม่ค่อยเป็นที่นิยมกันเท่าไร เพราะราคาซื้อขายจะต่ำกว่ามูลค่าสินทรัพย์ต่อหน่วย (NAV) กองทุนที่กำลังเป็นที่นิยมในต่างประเทศที่เรียกว่า ETF หรือ Exchange Traded Fund ก็มีรูปแบบคล้ายกับกองทุนแบบปิดนั่นเอง

การแบ่งตามนโยบายการลงทุนนั้นสามารถได้มากมายหลายประเภทตามประเภทของสินทรัพย์ที่ลงทุนไปลงทุน เช่น กองทุนตราสารทุน จะนำเงินไปลงทุนในหุ้นซึ่งส่วนใหญ่จะจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กองทุนประเภทนี้ยังแบ่งย่อยๆ ได้อีกมากมาย เช่น กองทุนเน้นหุ้นที่เติบโตเร็ว (Growth Fund) กองทุนที่เน้นหุ้นที่ราคาต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริง (Value Fund) กองทุนที่เน้นลงทุนในสาขาใดสาขาหนึ่งเท่านั้น (Sector Fund) เป็นต้น กองทุนตราสารหนี้ เป็นกองทุนที่นำเงินไปลงทุนในตราสารหนี้ซึ่งต้องระบุในตอนเริ่มต้นว่าจะลงทุนในตราสารหนี้ภาครัฐ หรือเอกชนถ้าเป็นเอกชนจะต้องมีเรตตั้งตั้งแต่เท่าใดขึ้นไป นอกจากนั้นกองทุนตราสารหนี้ยังแบ่งเป็นกองทุนตราสารหนี้ระยะยาวที่ลงทุนในตราสารอายุมากกว่า 1 ปี และกองทุนระยะสั้นจะลงทุนในตราสารหนี้ระยะสั้นกว่า 1 ปี กองทุนตลาดเงิน เป็นกองทุนที่ลงทุนคล้ายๆ กับกองทุนตราสารหนี้ระยะสั้น คืออายุไม่เกิน 1 ปี แต่อาจจะลงทุนในตราสารการเงินอื่นๆ ที่ไม่ใช่ตราสารหนี้ด้วยก็ได้ กองทุนแบบผสมเป็นการลงทุนทั้งตราสารหนี้และตราสารทุนในสัดส่วนที่กำหนดไว้ เช่น ลงในตราสารทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 แต่ไม่เกินร้อยละ 65 แต่ถ้าไม่กำหนดสัดส่วนเอาไว้แน่นอนแล้วแต่ผู้จัดการกองทุน เรียกว่า กองทุนผสมแบบยืดหยุ่น นอกจากนั้นยังมีกองทุนที่จ่ายผลตอบแทนอิงตามดัชนี เรียกว่า กองทุนอิงดัชนี หรือ Index Fund เช่นอิงกับดัชนีราคาหลักทรัพย์ SET 50 หรือดัชนีราคาหุ้นต่างประเทศ เป็นต้น ล่าสุดก็มีกองทุนทองคำที่นำเงินไปลงทุนในทองคำ กองทุนอสังหาริมทรัพย์ไปลงทุนในอาคารสำนักงาน หรือ อพาร์ทเมนต์ให้เช่า แล้วนำเงินค่าเช่ามาจ่ายในแก่นักลงทุน กองทุนที่ลงทุนในต่างประเทศ นำเงินไปลงทุนในหุ้นหรือตราสารหนี้ต่างประเทศ เช่น กองทุนเกาหลีไปลงทุนในตราสารหนี้ที่ออกโดยเอกชนและหน่วยงานกึ่งรัฐในเกาหลีที่มีเรตตั้งตั้งแต่เท่าไรขึ้นไป เป็นต้น กองทุนหน่วยลงทุนหรือ Fund of Fund เป็นกองทุนที่ลงทุนในหน่วยลงทุนที่มีอยู่ในตลาด

แทนที่จะซื้อหุ้นหรือตราสารหนี้เอง สุดท้ายคือกองทุนเพื่อบริหารภาษีซึ่งสองประเภทคือ กองทุนหุ้นระยะยาว (LTF) และกองทุนเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ทั้งสองกองทุนนี้ลงทุนสามารถเอาไปหักภาษีเงินได้ปลายปีได้ไม่เกินร้อยละ 15 ของรายได้แต่ไม่เกิน 500,000 บาทเป็นต้น แต่ทั้งสองกองทุนสำหรับบุคคลธรรมดาไม่ใช่นิติบุคคลแบบสหกรณ์

เห็นไหมหละครับว่า กองทุนมันมีเยอะขนาดไหน แต่การลงทุนในกองทุนเหล่านี้มันมีข้อดีข้อเสียอย่างไรงั้นบ้าง เมื่อเทียบที่เราลงทุนเองซึ่งก็ผมสรุปได้ดังนี้ครับ เอาข้อดีก่อนก็แล้วกัน 1) การลงทุนในกองทุนรวมใช้เงินไม่มากนักชาวบ้านธรรมดาจะมี เงินหมื่นก็ซื้อได้แล้ว 2) เป็นการกระจายการลงทุนเพราะเงินที่รวบรวมมานั้นมีมากพอที่จะลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ ได้หลายประเภทซึ่งช่วยให้มีความเสี่ยงลดลง แต่ถ้าเราลงทุนเอง เงินที่มีน้อยทำให้ลงทุนได้น้อยลงด้วยและที่สำคัญอาจจะซื้อเองไม่ได้ เพราะเงินน้อย 3) กองทุนบางแบบเช่นกองทุนตลาดเงินมีสภาพคล่องไปต่างจากการฝากเงินไว้กับธนาคารแต่ได้ผลตอบแทนที่สูงกว่าการฝากไว้กับธนาคารและไม่เสียภาษีหัก ณ ที่จ่ายอีกด้วย เนื่องจากกองทุนแทบทุกกองมักไม่จ่ายเงินปันผลแต่จะเฉลี่ยเป็นการขายหน่วยลงทุนคืนอัตโนมัติแทนอย่างไรก็ดีผลประโยชน์ทางภาษีคงไม่เป็นประโยชน์สำหรับสหกรณ์เท่าใดนัก 4) บริหารโดยมืออาชีพอย่างน้อยผู้จัดการกองทุนก็ต้องผ่านการสอบใบอนุญาตจากกสท.จึงจะสามารถบริหารกองทุนได้และน่าจะรู้หลักการลงทุนมากกว่าสหกรณ์ 5) ไม่ต้องปวดหัวคอยติดตามภาวะตลาดหุ้น อัตราดอกเบี้ย หรือราคาทองคำ เพราะมีคนติดตามให้แทนสิ้นเดือนเขาก็ส่งรายงานการวิเคราะห์มาให้เราอ่าน ข้อ 6) ทำให้

เราสามารถลงทุนในสินทรัพย์ได้หลากหลายและกว้างขวางมากขึ้นกว่าเดิมซึ่งจะเห็นได้จากที่กล่าวมาแล้วข้างบนว่ามีทั้งหุ้น ตราสารหนี้ทั้งในและต่างประเทศ ทองคำ อสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น ส่วนข้อเสียนั้นก็มีเช่นเดียวกันคือ 1) การลงทุนในกองทุนรวมแม้จะบริหารโดยมือโปรแต่ก็มีความเสี่ยงจากหลายปัจจัย เช่น ความเสี่ยงด้านตลาดเพราะราคาหุ้น ราคาตราสารหนี้ หรือแม้แต่ทองคำล้วนไม่ได้ตีตัวแบบ One-way Ticket มีแต่ขึ้นอย่างเดียวลงไม่ได้ ราคาสูงก็มีให้เห็นอยู่เป็นประจำ ความเสี่ยงด้านเครดิต เช่นบริษัทอาจเจ๊งแล้วไม่สามารถชำระหนี้คือได้ หรือความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนโดยเฉพาะกองทุน ที่ไปลงทุนในต่างประเทศค่าเงินก็มีขึ้นมีลงได้ อัตราดอกเบี้ยตราสารหนี้ในต่างประเทศอาจจะสูงกว่าบ้านเรา แต่พอแลกกลับเป็นเงินบาทอาจจะไม่เหลืออะไรเลยก็ได้ 2) กองทุนรวมเป็นการลงทุนแบบเหมาไหลถูกกว่า เพราะฉะนั้นนักลงทุนจะไปเลือกเอาตามใจชอบไม่ได้ เช่นลงทุนในกองทุนแบบปิดก็ต้องถือจนครบกำหนด ไม่ชอบหุ้นตัวนี้ ผู้ออกตราสารหนี้รายนี้ก็เลือกไม่ได้ 3) การลงทุนในกองทุนไม่เหมาะสำหรับผู้

ที่ต้องการผลตอบแทนในระยะสั้น แต่จะเหมาะสำหรับระยะปานกลางและระยะยาวมากกว่าเพราะดอกเบี้ยของตราสารหนี้มักจะจ่ายปีละสองครั้ง หรือปีนผลจากหุ้นก็เช่นเดียวกัน ดังนั้น การลงทุนสั้น ๆ ควรจะเลือกกองทุนตลาดเงินหรือกองทุนตราสารหนี้ระยะสั้นอาจจะเหมาะกว่า 4) แน่นนอนที่การลงทุนผ่านกองทุนรวมย่อมมีค่าใช้จ่ายแล้วแต่ประเภทของกองทุนที่เราไปลงทุนและกลยุทธ์ในการลงทุน กองทุนตราสารทุนแบบซื้อ ๆ ขาย ๆ ย่อมแพงกว่ากองทุนตราสารหนี้ที่ซื้อแล้วถือจนครบกำหนด

ที่นี้เรารู้จักกองทุนรวมกันพอสมควรแล้วถ้า เกิดต้องการจะลงทุนขึ้นมาเราควรจะพิจารณาเรื่องใดกันบ้าง ประการแรกขอให้เลือกกองทุนที่ตรงกับความต้องการของเรา เช่นถ้าเราต้องการผลตอบแทนระยะสั้นที่ผลตอบแทนมากกว่าฝากแบงค์ก็ต้องเลือกกองทุนตราสารหนี้ระยะสั้น หรือไม่ก็กองทุนตลาดเงิน ประการต่อมาต้องถามตัวเองก่อนว่า รับความเสี่ยงได้ขนาดไหน เพราะกองทุนรวมเองก็เสี่ยงไม่น้อยการลงทุนเองโดยตรงราคาหุ้นตก NAV หรือมูลค่าสินทรัพย์สุทธิก็ต้องลดลงด้วย และที่ควรเข้าใจไว้ด้วยก็คือกองทุนรวมจำเป็นต้องคำนวณ NAV ตามราคาตลาดทุกวัน เพราะฉะนั้นก็ต้องทำใจว่าวันหนึ่งมันอาจจะขาดทุนได้ แล้วอีกวันก็กำไรได้เหมือนกัน ข้อต่อมาขออย่าได้ลงทุนในกองทุนที่เราไม่ค่อยรู้จักมันว่ามีโอกาสกำไรหรือขาดทุนอย่างไร อย่างเช่น กองทุนทองคำ กองทุนหุ้นต่างประเทศที่ไม่มีโอกาสรู้เลยว่า ผู้จัดการกองทุนจะไปซื้ออะไรมา ที่สำคัญถ้าจะลงทุนกองทุนต่างประเทศ ก็ขอให้เลือกกองทุนที่มีการป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนไว้ทั้งจำนวน ไม่เช่นนั้น อาจจะน้ำตาตกทีหลังได้ และถ้าจะเลือกลงทุนกับบริษัทจัดการกองทุนรายใดขอให้ดูผลงานในอดีตเสียก่อนว่า กองทุนที่บริหารนั้นมีผลงานเป็นอย่างไรอย่างน้อยควรย้อนหลังไปซักสามปี เพราะมีอยู่บ่อย ๆ ที่ผู้จัดการกองทุนบางรายอาจจะเก่งช่วงขาขึ้น บางรายเก่งเฉพาะขาลงจะใช้บริการรายไหนก็ต้องเลือกให้ดีหน่อย หรืออาจจะดูจากการให้รางวัลกองทุนรวมยอดเยี่ยมของ Bangkok Post/Lipper เป็นแนวทางก็ได้ เท่านั้นี่สหกรณ์ทั้งหลายก็น่าจะปลอดภัยได้ไม่น้อยทีเดียว 🦋